

Angajabilitatea absolvenților ... între motivațiile personale și "constrângerile" instituționale ...

Exercițiu de reflecție

- Obținerea unui loc de muncă nu este doar rezultatul unei selecții pe bază de competențe și abilități certificate, ci și efectul direct al rețelelor sociale (Christakis & Fowler 2009, Granovetter 1973, Hancean 2014). Altfel spus, *“șansele de a obține un loc de muncă, de cele mai multe ori, nu sunt legate doar de capitalul uman (e.g. de profilul profesional al candidatului), ci și de capitalul relațional al unui individ (e.g. rețeaua personală)”*.

Barometrul calității

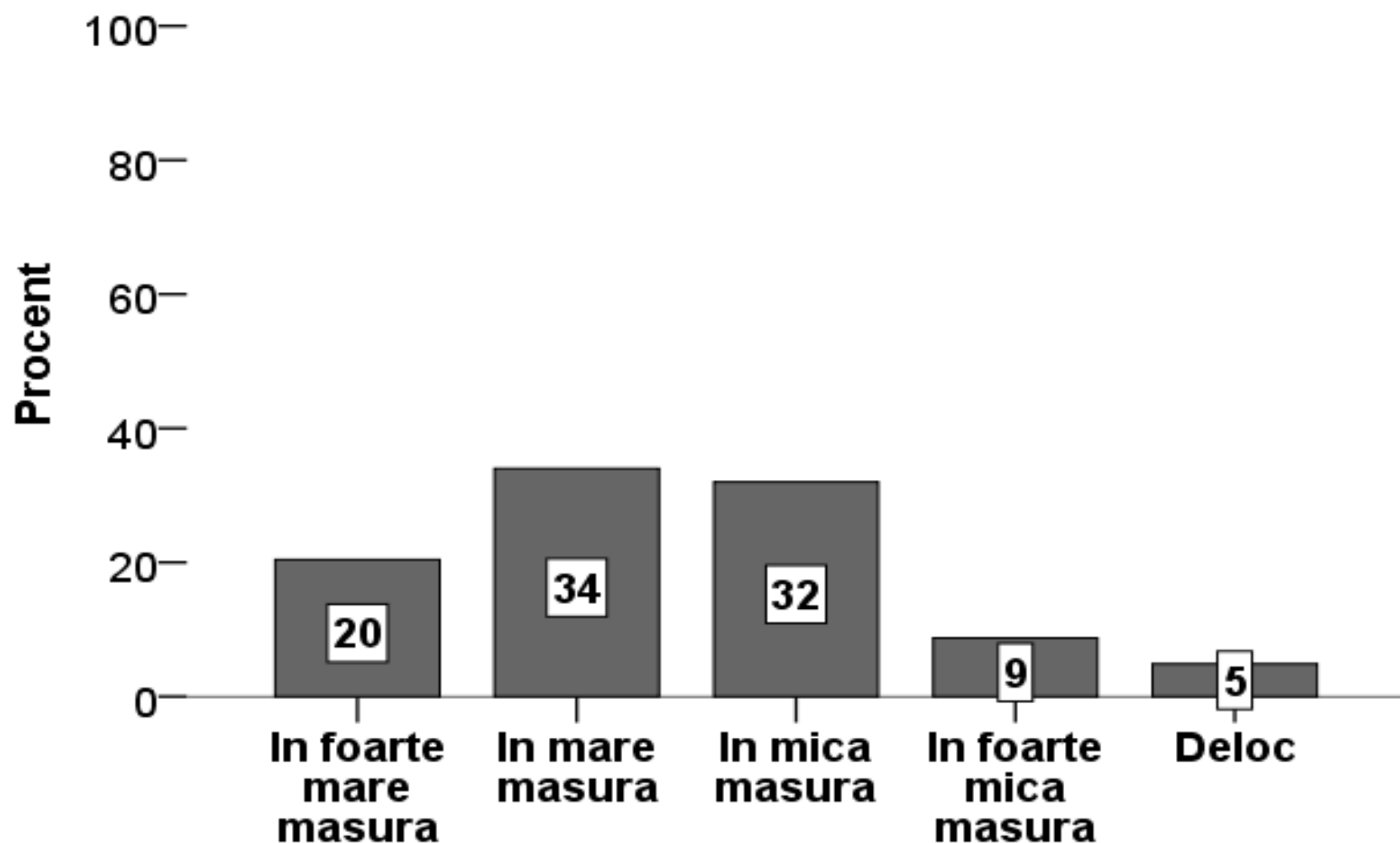
ARACIS 2015 / 2016

- Datele empirice au fost colectate prin anchetă sociologică cu auto-administrare de chestionar on-line. Culegerea datelor a fost sprijinită instituțional de Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior. Percepțiile cadrelor didactice au fost măsurate în perioada 6 septembrie – 31 octombrie 2015, implicând un eșantion neprobabilistic de 916 persoane. Percepțiile studenților au fost măsurate în perioada 22 septembrie – 4 noiembrie 2015, implicând un eșantion neprobabilistic de 896 de persoane.

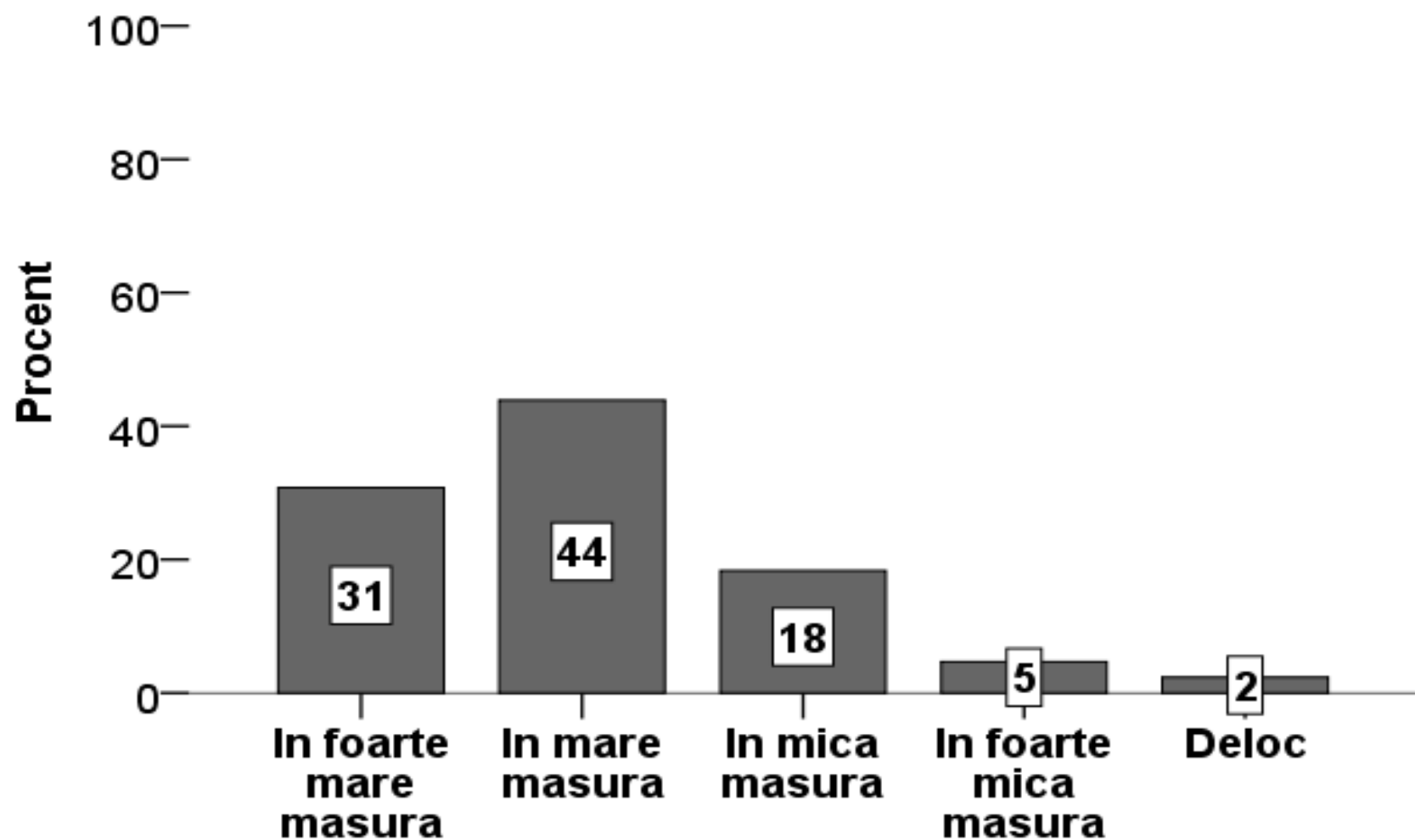
Gabriel Hâncean, 2016

De la an la an, generatiile cu care lucrati sunt din ce in ce mai slab pregatite din punct de vedere academic

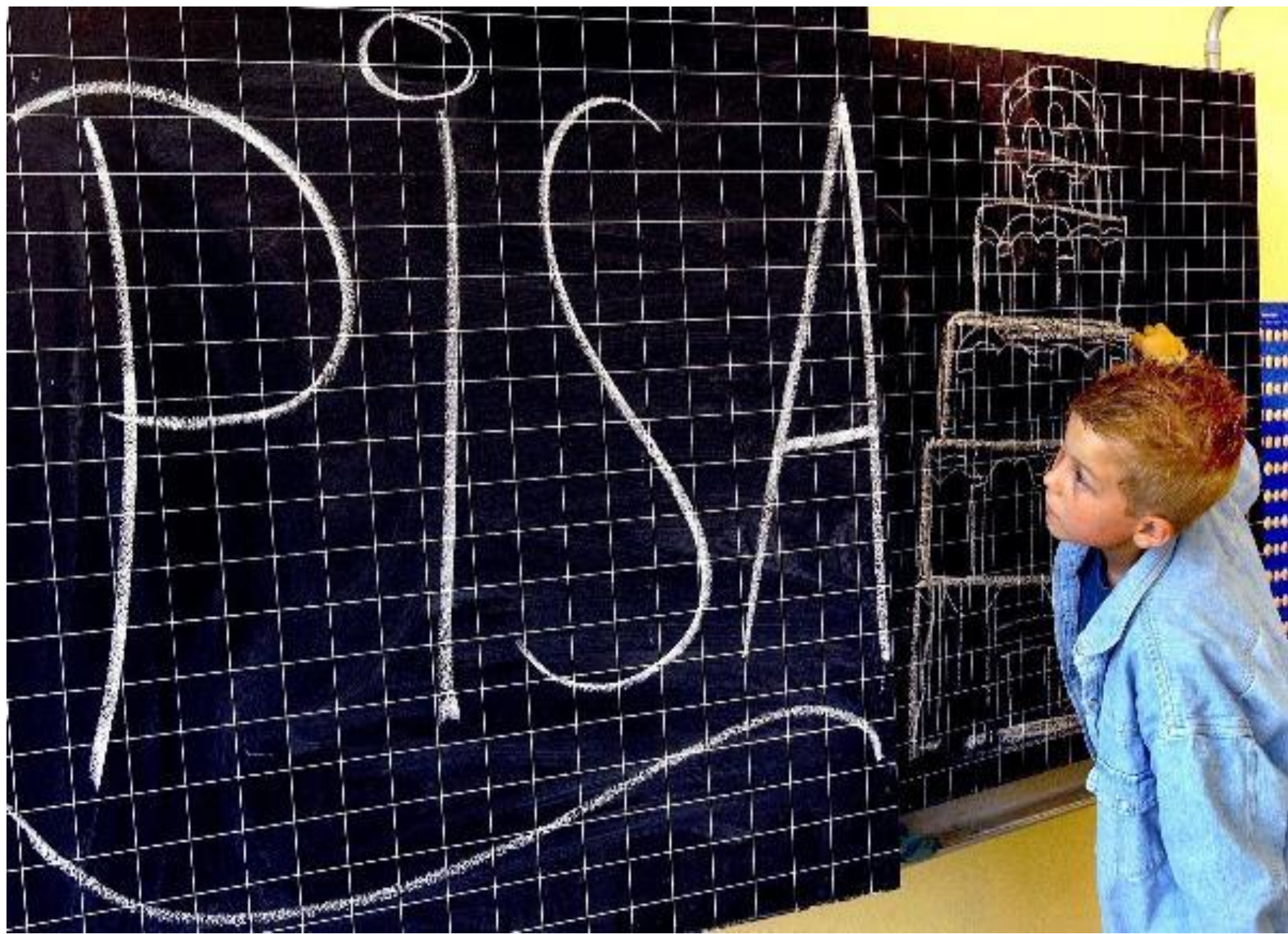

- ***Opinia cadrelor didactice cu privire la nivelul de pregătire academică a studenților*** cu care lucrează variază. Un procentaj de 34 % dintre respondenți sunt în mare măsură de acord cu afirmația conform căreia noua generație este din ce în ce mai slab pregătită din punct de vedere academic, în timp ce 20% sunt în foarte mare măsură de acord cu această afirmație.

De la an la an, generatiile cu care lucrati sunt din ce in ce mai diferite ca motivatii, valori si asteptari

- Schimbarea se resimte și la ***nivelul motivației, a valorilor și așteptărilor după care noile generații se ghidează***. Astfel procentajul cadrelor didactice care susțin că **generațiile cu care lucrează sunt din ce în ce mai diferite ca motivație, valori și așteptări este de 75%** (dintre care 31% sunt în foarte mare măsură de acord cu această afirmație, în timp ce 44% sunt în mare măsură de acord).

Countries/economies with a share of low achievers above the OECD average

	Mathematics				Reading		Science	
	Mean score in PISA 2012	Share of low achievers in mathematics (Below Level 2)	Share of top performers in mathematics (Level 5 or 6)	Annualised change in score points	Mean score in PISA 2012	Annualised change in score points	Mean score in PISA 2012	Annualised change in score points
OECD average	494	23.1	12.6	-0.3	496	0.3	501	0.5
Shanghai-China	613	3.8	55.4	4.2	570	4.6	580	1.8
Singapore	573	8.3	40.0	3.8	542	5.4	551	3.3
Hong Kong-China	561	8.5	33.7	1.3	545	2.3	555	2.1
Chinese Taipei	560	12.8	37.2	1.7	523	4.5	523	-1.5
Korea	554	9.1	30.9	1.1	536	0.9	538	2.6
Macao-China	538	10.8	24.3	1.0	509	0.8	521	1.6
Japan	536	11.1	23.7	0.4	538	1.5	547	2.6
Liechtenstein	535	14.1	24.8	0.3	516	1.3	525	0.4
Switzerland	531	12.4	21.4	0.6	509	1.0	515	0.6
Netherlands	523	14.8	19.3	-1.6	511	-0.1	522	-0.5
Estonia	521	10.5	14.6	0.9	516	2.4	541	1.5
Finland	519	12.3	15.3	-2.8	524	-1.7	545	-3.0
Canada	518	13.8	16.4	-1.4	523	-0.9	525	-1.5
Poland	518	14.4	16.7	2.6	518	2.8	526	4.6
Belgium	515	18.9	19.4	-1.6	509	0.1	505	-0.8
Germany	514	17.7	17.5	1.4	508	1.8	524	1.4
Viet Nam	511	14.2	13.3	m	508	m	528	m
Austria	506	18.7	14.3	0.0	490	-0.2	506	-0.8
Australia	504	19.7	14.8	-2.2	512	-1.4	521	-0.9
Ireland	501	16.9	10.7	-0.6	523	-0.9	522	2.3
Slovenia	501	20.1	13.7	-0.6	481	-2.2	514	-0.8
Denmark	500	16.8	10.0	-1.8	496	0.1	498	0.4
New Zealand	500	22.6	15.0	-2.5	512	-1.1	516	-2.5
Czech Republic	499	21.0	12.9	-2.5	493	-0.5	508	-1.0
France	495	22.4	12.9	-1.5	505	0.0	499	0.6
United Kingdom	494	21.8	11.8	-0.3	499	0.7	514	-0.1
Iceland	493	21.5	11.2	-2.2	483	-1.3	478	-2.0
Latvia	491	19.9	8.0	0.5	489	1.9	502	2.0
Luxembourg	490	24.3	11.2	-0.3	488	0.7	491	0.9
Norway	489	22.3	9.4	-0.3	504	0.1	495	1.3
Portugal	487	24.9	10.6	2.8	488	1.6	489	2.5
Italy	485	24.7	9.9	2.7	490	0.5	494	3.0
Spain	484	23.6	8.0	0.1	488	-0.3	496	1.3
Russian Federation	482	24.0	7.8	1.1	475	1.1	486	1.0
Slovak Republic	482	27.5	11.0	-1.4	463	-0.1	471	-2.7
United States	481	25.8	8.8	0.3	498	-0.3	497	1.4
Lithuania	479	26.0	8.1	-1.4	477	1.1	496	1.3
Sweden	478	27.1	8.0	-3.3	483	-2.8	485	-3.1
Hungary	477	28.1	9.3	-1.3	488	1.0	494	-1.6
Croatia	471	29.9	7.0	0.6	485	1.2	491	-0.3
Israel	466	33.5	9.4	4.2	486	3.7	470	2.8
Greece	453	35.7	3.9	1.1	477	0.5	467	-1.1
Serbia	449	38.9	4.6	2.2	446	7.6	445	1.5
Turkey	448	42.0	5.9	3.2	475	4.1	463	6.4
Romania	445	40.8	3.2	4.9	438	1.1	439	3.4
Cyprus ^{1,2}	440	42.0	3.7	m	449	m	438	m
Bulgaria	439	43.8	4.1	4.2	436	0.4	446	2.0
United Arab Emirates	434	46.3	3.5	m	442	m	448	m
Kazakhstan	432	45.2	0.9	9.0	393	0.8	425	8.1
Thailand	427	49.7	2.6	1.0	441	1.1	444	3.9
Chile	423	51.5	1.6	1.9	441	3.1	445	1.1
Malaysia	421	51.8	1.3	8.1	398	-7.8	420	-1.4
Mexico	413	54.7	0.6	3.1	424	1.1	415	0.9
Montenegro	410	56.6	1.0	1.7	422	5.0	410	-0.3
Uruguay	409	55.8	1.4	-1.4	411	-1.8	416	-2.1
Costa Rica	408	58.8	0.2	1.3	411	1.8	408	5.7

Students' motivation and grouping of students

Note: The horizontal axis is based on values on the composite index of horizontal differential between schools, which, in turn, is based on the number of educational tracks, prevalence of vocational and pre-vocational programmes, early selection, academic selectivity, and school transfer rates; the vertical axis is based on values on the adjusted index of instrumental motivation for mathematics.

1. A significant relationship ($p < 0.10$) is shown by the solid line.

Source: OECD, PISA 2012 Database; Figure IV.2.9.

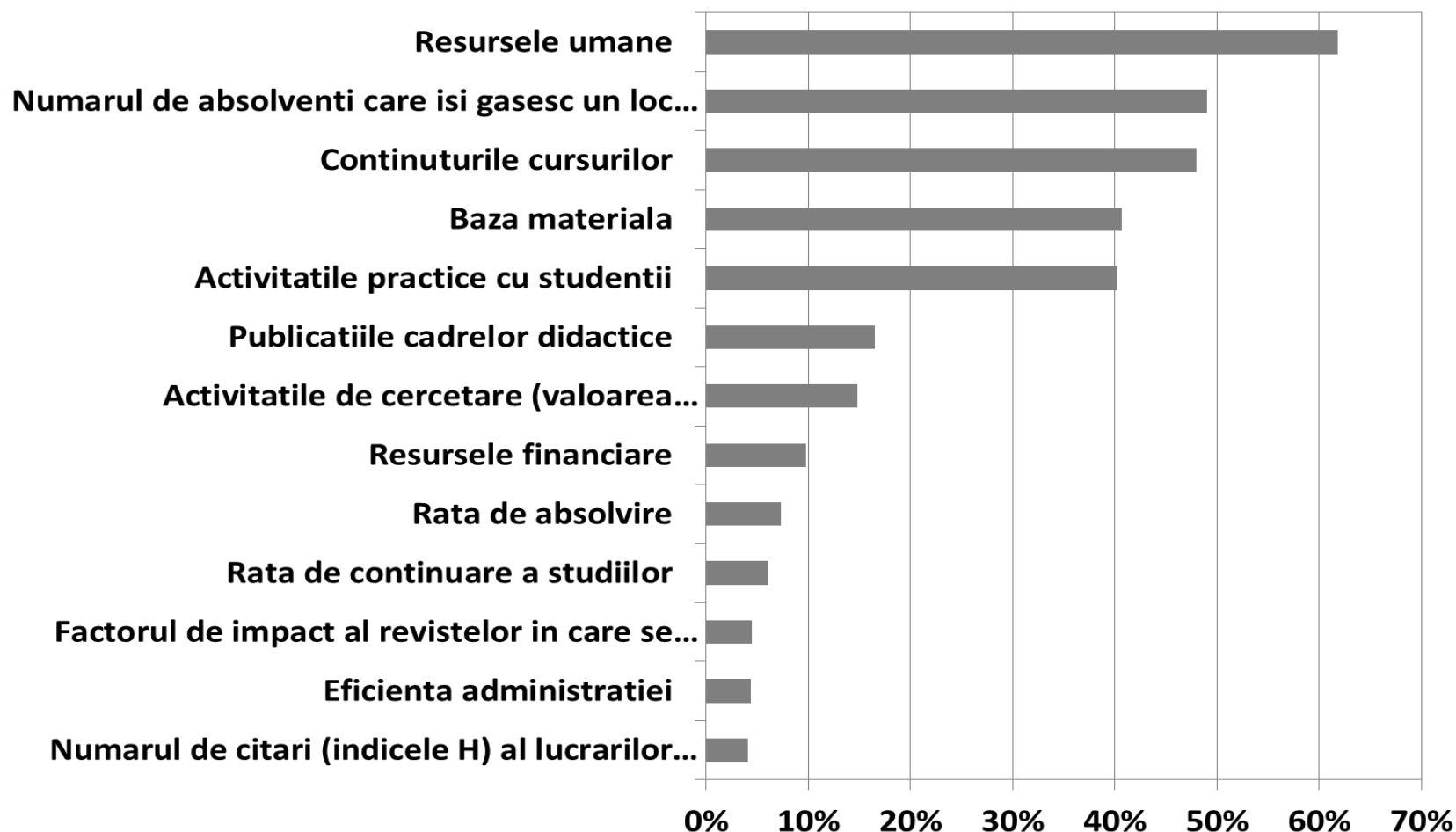
Cât de importante credeți că sunt următoarele criterii pentru a evalua universitățile din România?

- La acest item respondenții au evaluat pe o scala de la 1 la 10 fiecare criteriu în parte (*Unde 1 reprezintă deloc important” iar 10 – „importanta maxima”*) importanța unui set de 12 criterii de evaluare. În tabelul de mai jos am încercat să grupăm aceste criterii în funcție de punctajele acordate de respondenți. Trebuie menționat faptul că toate cele 12 criterii au obținut punctaje peste 5, ceea ce înseamnă că toate sunt considerate ca fiind importante, dar în măsuri diferite.

Importanță maximă (8-10)	Importanță moderată (6-8)	Mai puțin importante (<6)
Publicațiile cadrelor didactice	In domeniul artelor, arhitecturii, sportului: lucrări, opere publicate, concerte, expoziții, performante omologate in sport etc.	Brevetele de invenție si patentele înregistrate
Dotarea universității	Serviciile oferite studenților (orientare profesionala, cămine etc.)	Atragerea de granturi de cercetare
Programe dezvoltate in colaborare cu angajatori privați	Oferta variata de cursuri opționale	Contractele non-academice (adresate pieței)
Integrarea absolvenților pe piața muncii	Raportul numeric studenți/cadre didactice	Atragerea de studenți străini

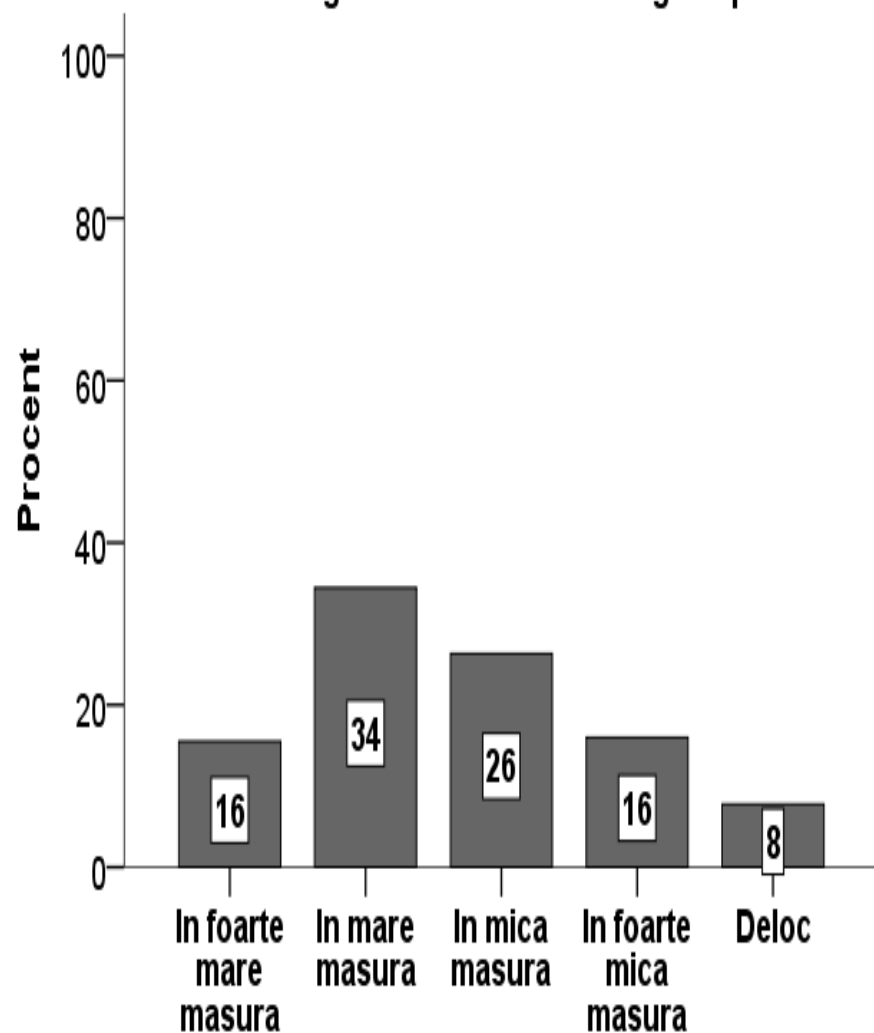
- ***Criteriile de evaluare*** considerate ca fiind cele mai importante pentru cadrele didactice universitare se referă la: competențele științifice ale cadrelor didactice, *conexiunea cu piața muncii* și resursele materiale ale universităților. Deși acordă o importanță ridicată dezvoltării de programe dezvoltate în colaborare cu angajatori privați, respondenții nu acordă o importanță atât de mare realizării unor contracte non-academice (adresate pieței). Acest rezultat ne determină să observăm că deși cadrele didactice universitare consideră de foarte importantă integrarea absolvenților pe piața muncii, *conexiunea pe care aceștia o vad oportună cu piața muncii este doar în ceea ce privește colaborarea academică.*

**In opinia dvs., care ar fi cele mai importante criterii pentru
evaluarea calității unui program de studii universitare?
(respondenților li s-a cerut să menționeze maximum trei criterii
din listă)**

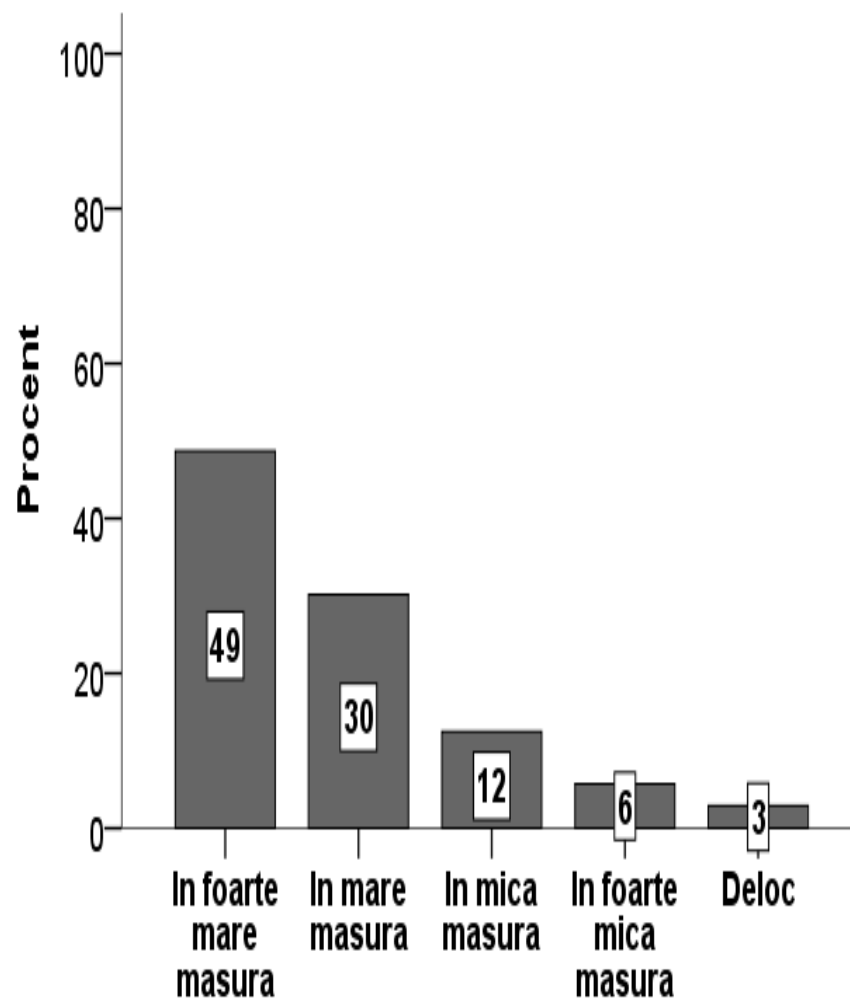

- În ceea ce privește ***evaluarea calității unui program de studii universitare***, cu peste 60% dintre răspunsuri, cadrele didactice universitare au considerat ca fiind foarte importante criteriile în legătură cu resursele umane. Pe **locul doi** în ierarhia respondenților este menționat **numărul de absolvenți care își găsesc un loc de muncă**, aspect ce se regăsește pe primul loc și printre criteriile de evaluare a universităților. Pe următoarele locuri se regăsesc aspecte ce țin de conținuturile cursurilor și tipologia activităților din cadrul cursurilor.

Universitatea ofera o gama diversificata de stagii de practica

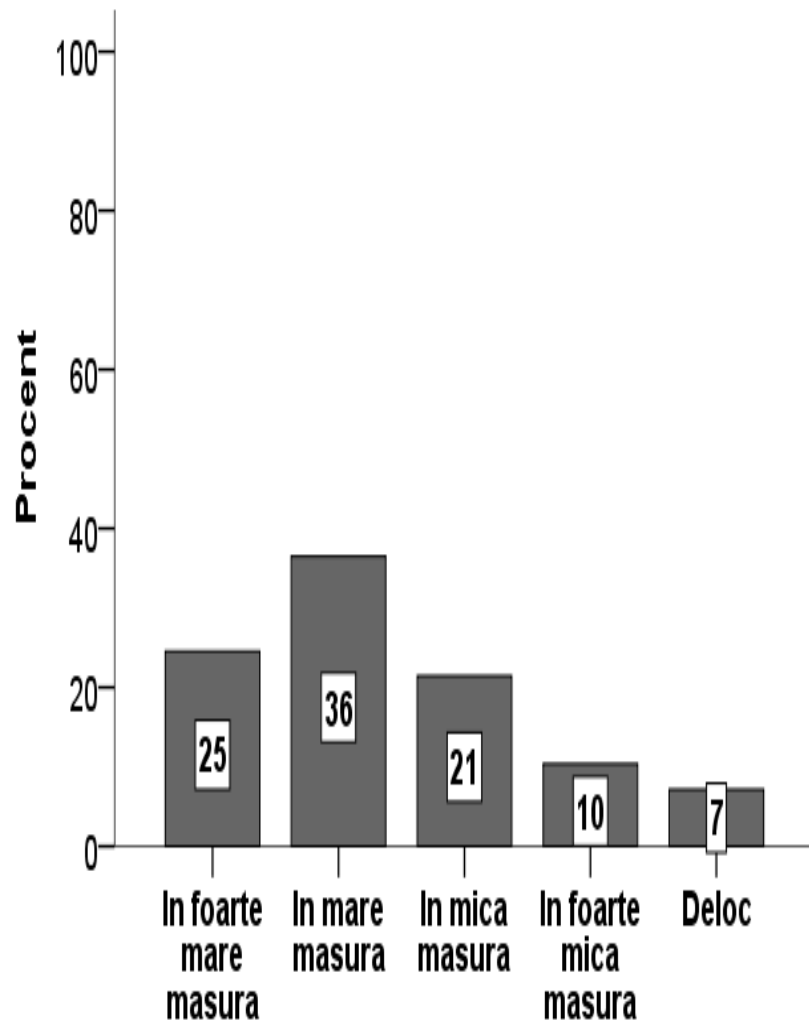

Stagiile de practica sunt de un real folos pentru pregatirea mea

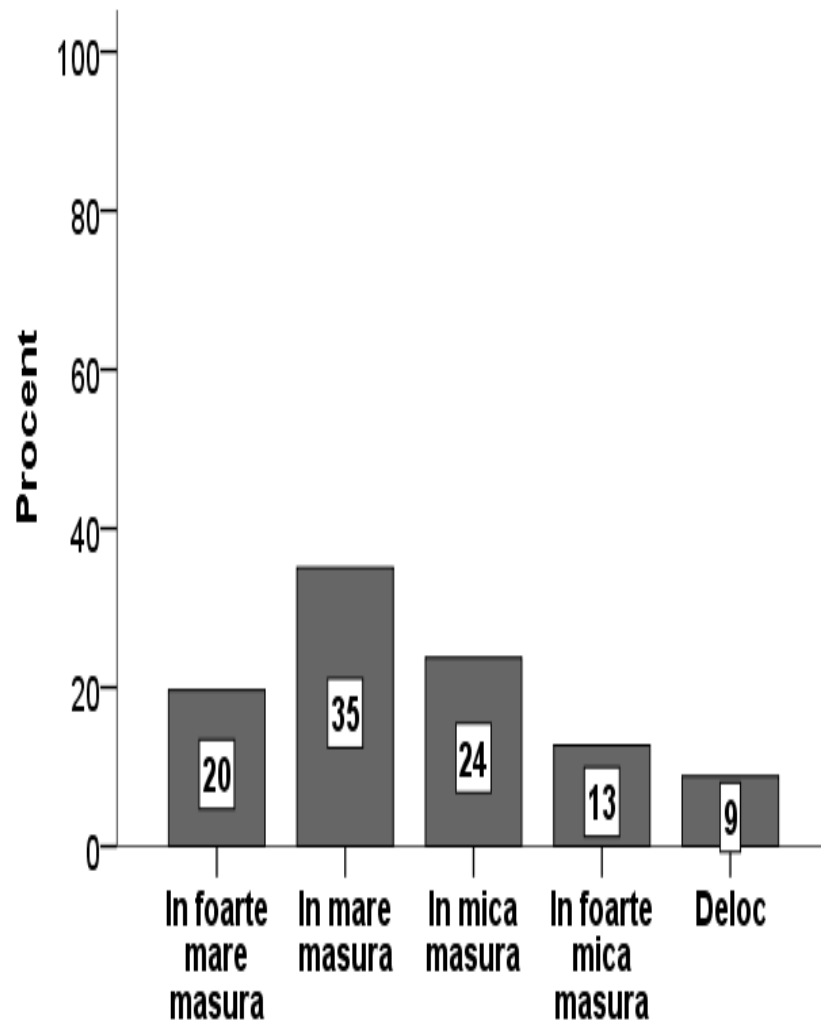

Găsirea locului de muncă ...

Nu cred ca voi avea dificultati in a gasi un loc de munca dupa absolvire

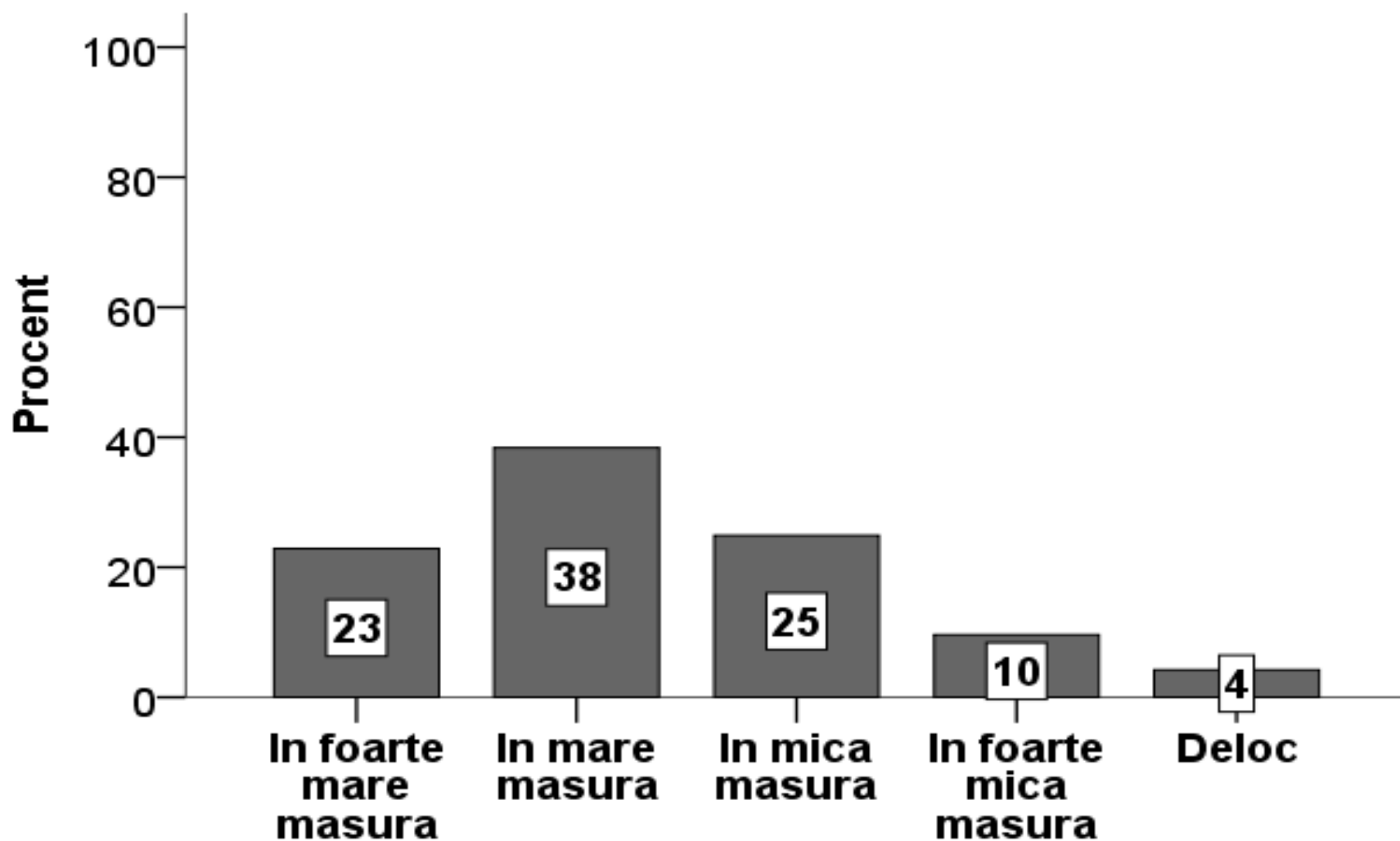

Nu cred ca voi avea dificultati in a gasi locul de munca pe care mi-l doresc dupa absolvire

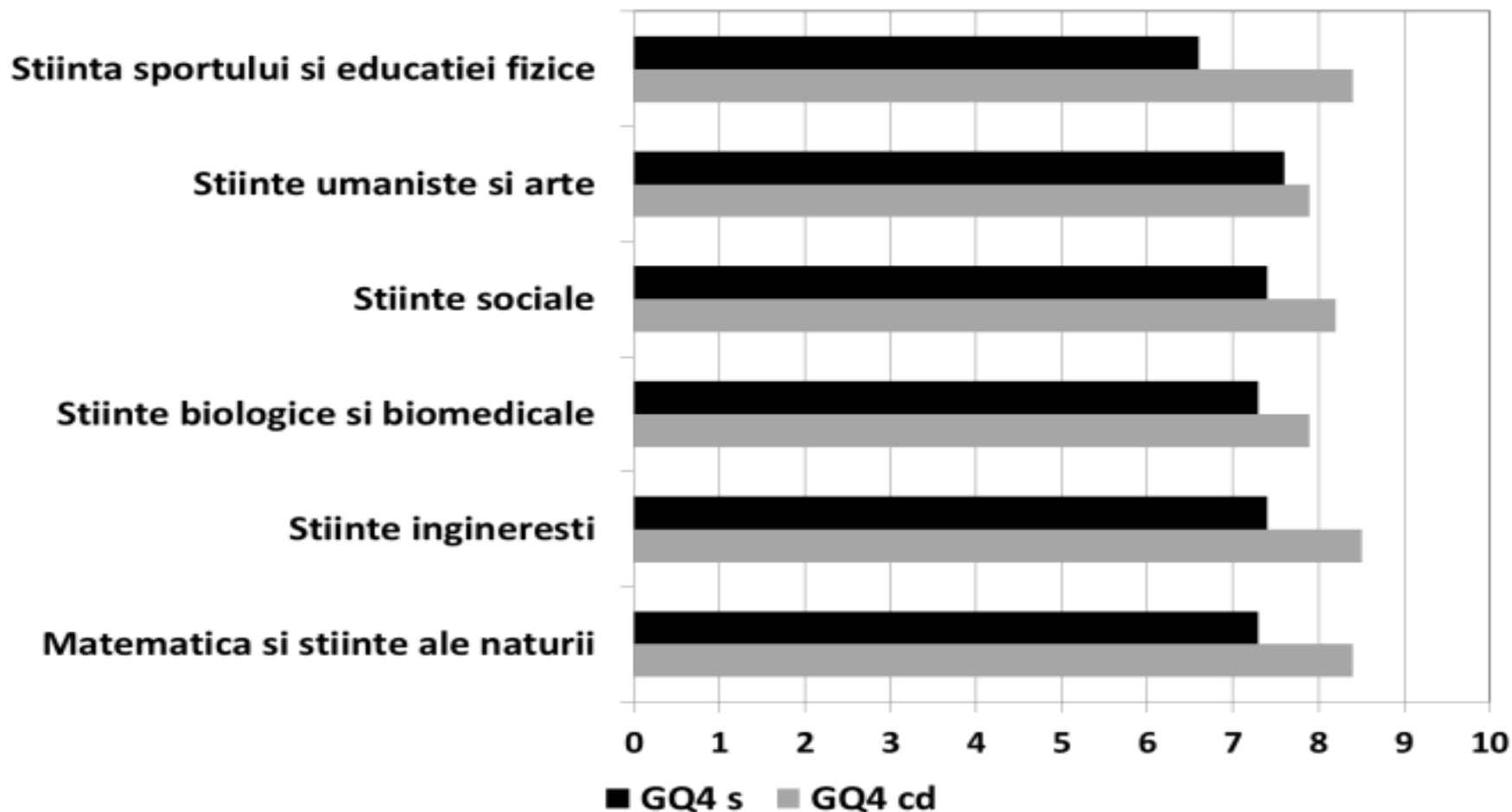
- În opinia studenților universitatea oferă o gamă diversificată de stagii de practică, stagii de practică care sunt văzute de studenți ca având un real folos în pregătirea lor pentru piața muncii.
- Cu privire la încrederea studenților de a găsi un loc de muncă după absolvire un procentaj de *61% dintre studenți sunt încrezători că vor reuși să se integreze pe piața muncii*. Mai mult decât atât, un procentaj similar de studenți sunt de părere că vor găsi nu doar un loc de muncă după absolvire, ci vor găsi *locul de muncă pe care ei si-l doresc* și pentru care ei s-au pregătit.
- Comparativ cu numărul studenților care consideră că în timpul facultății nu obțin abilitățile și competențele de care vor avea nevoie la locul de muncă, numărul celor care au încredere în calitatea învățământului superior este net superioară, astfel încât *51% dintre studenți declară că există aplicabilitatea, în viața profesională, a informațiilor, conținuturilor și a experiențelor acumulate pe perioada studenției*. Totuși, există un procentaj de 25% dintre studenți care decalară că sunt de părere că în timpul facultății obțin într-o mică măsură abilitățile și competențele de care vor avea nevoie la locul de muncă.

In timpul facultatii obtin abilitatile si competentele de care voi avea nevoie la locul de munca

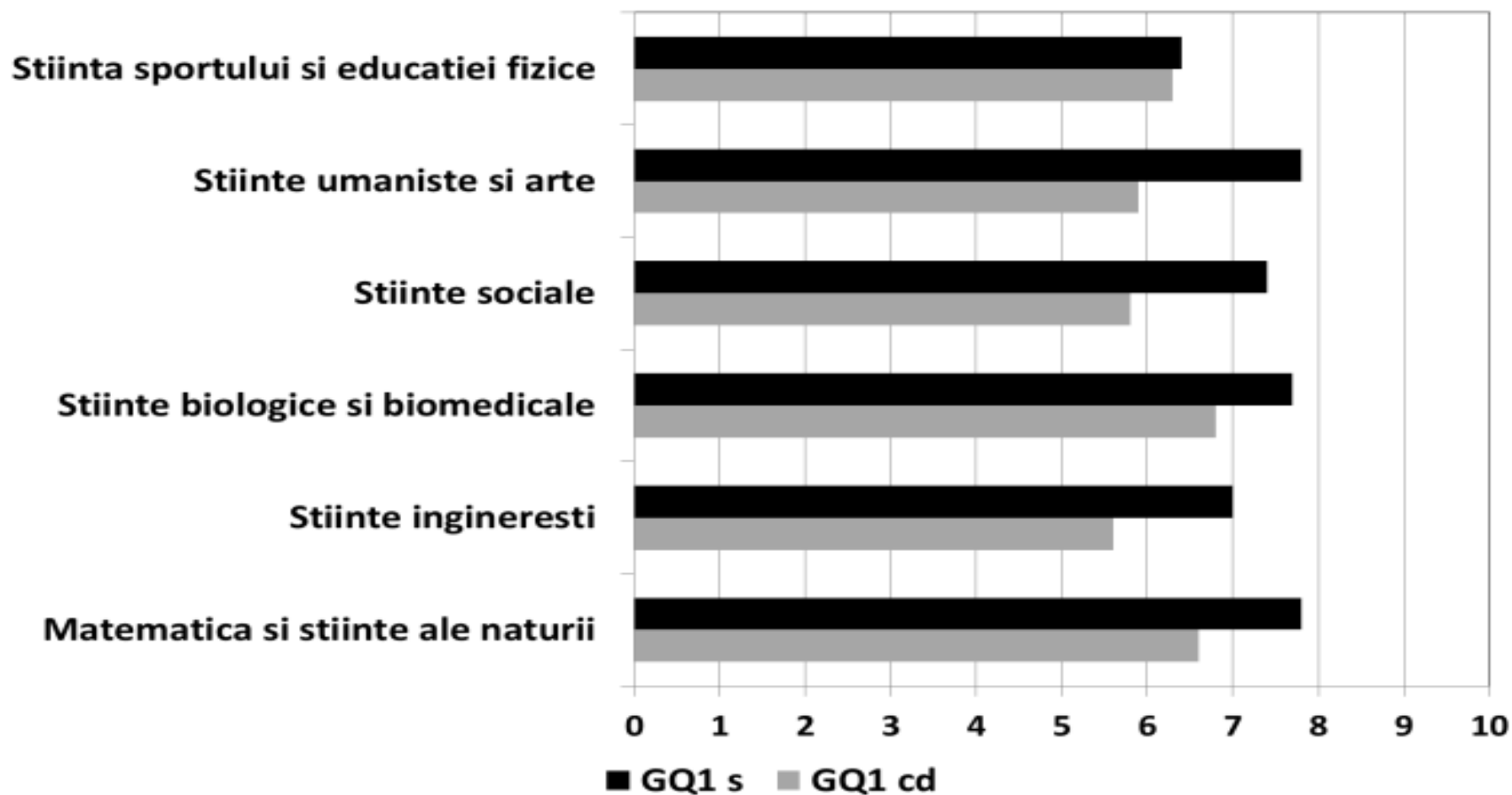

Angajabilitatea ...

Cu cat inveti mai bine cu atat sansele de a obtine un loc de munca sunt mai mari

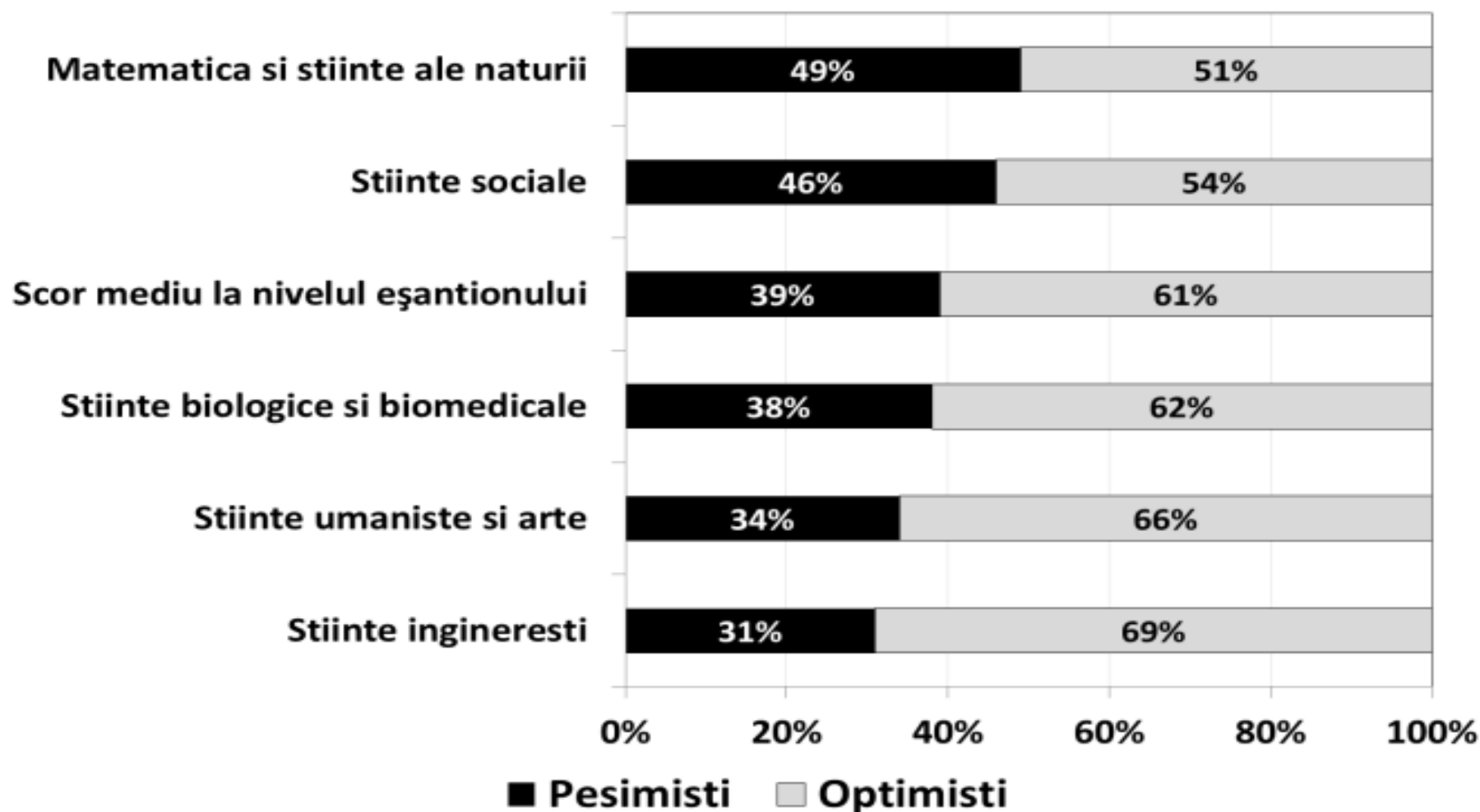

La angajare conteaza intotdeauna ce stii nu pe cine stii

Optimism / pessimism

- modul în care se distribuie optimismul cu privire la obținerea unui loc de muncă, în rândul studenților, de-a lungul domeniilor fundamentale de studiu. Se poate observa că cei mai optimiști studenți se concentrează în categoria celor care învață în programe de studii din domeniul *științelor ingineresti*: 69% dintre aceștia consideră în mare și foarte mare măsură că nu vor avea dificultăți în a obține un loc de muncă, iar 64% că nu vor avea dificultăți în a obține locul de muncă dorit. Studenții cuprinși în programe din domeniul *științelor sociale* sunt cei mai pesimiști în ceea ce privește posibilitățile de obținere a locului de muncă dorit (52%).

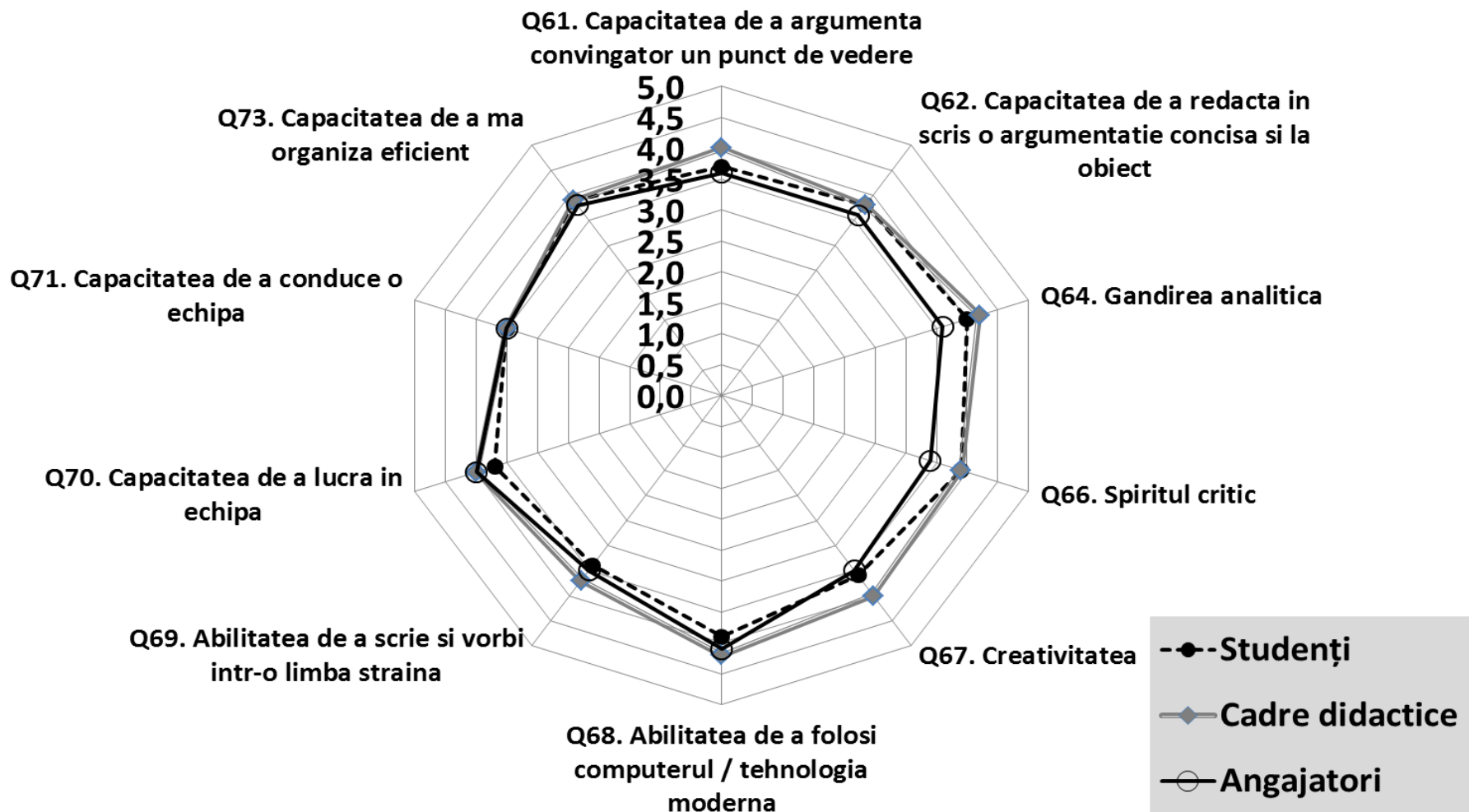

Gradul în care facultatea urmată contribuie la formarea următoarelor abilități și competențe necesare la locul de muncă ... (percepții ale studenților)

	D4z. Domeniul fundamental				
	Matematica si stiinte ale naturii	Stiinte ingineresti	Stiinte biologice si biomedicale	Stiinte sociale	Stiinte umaniste si arte
	Scor mediu	Scor mediu	Scor mediu	Scor mediu	Scor mediu
Q61. Capacitatea de a argumenta convingator un punct de vedere	6,4	<u>6,2</u>	6,4	7,6	<u>7,7</u>
Q62. Capacitatea de a redacta in scris o argumentatie concisa si la obiect	7,2	<u>6,1</u>	6,4	7,8	<u>8,1</u>
Q64. Gandirea analitica	<u>8,1</u>	7,6	<u>7,1</u>	7,9	8,0
Q66. Spiritul critic	7,8	<u>6,6</u>	7,0	7,9	<u>8,3</u>
Q67. Creativitatea	7,1	6,4	<u>5,6</u>	7,2	<u>7,7</u>
Q68. Abilitatea de a folosi computerul / tehnologia moderna	<u>8,1</u>	8,1	<u>5,9</u>	7,1	7,5
Q69. Abilitatea de a scrie si vorbi intr-o limba straina	6,5	6,1	<u>5,2</u>	6,7	<u>7,7</u>
Q70. Capacitatea de a lucra in echipa	<u>7,7</u>	6,6	<u>6,3</u>	7,4	7,5
Q71. Capacitatea de a conduce o echipa	7,1	<u>6,1</u>	6,2	6,9	<u>7,1</u>
Q73. Capacitatea de a ma organiza eficient	7,8	6,9	<u>6,9</u>	7,4	<u>8,0</u>
N74. Atitudinea pozitiva fata de munca	7,6	6,6	<u>6,4</u>	7,3	<u>7,7</u>
S11. Spiritul antreprenorial	6,5	5,9	<u>5,3</u>	<u>6,7</u>	6,5

- Tabelul oferă cel puțin două tipuri de informații. Lectura pe coloane (de-a lungul fiecărui domeniu fundamental de studiu) permite identificarea abilităților și competențelor cu cel mai mare și cel mai mic scor mediu. Lectura pe șiruri (de-a lungul abilităților și competențelor) permite identificarea domeniilor de studiu fundamental care contribuie cel mai mult și cel mai puțin la formarea abilităților și competențelor necesare la locul de muncă.

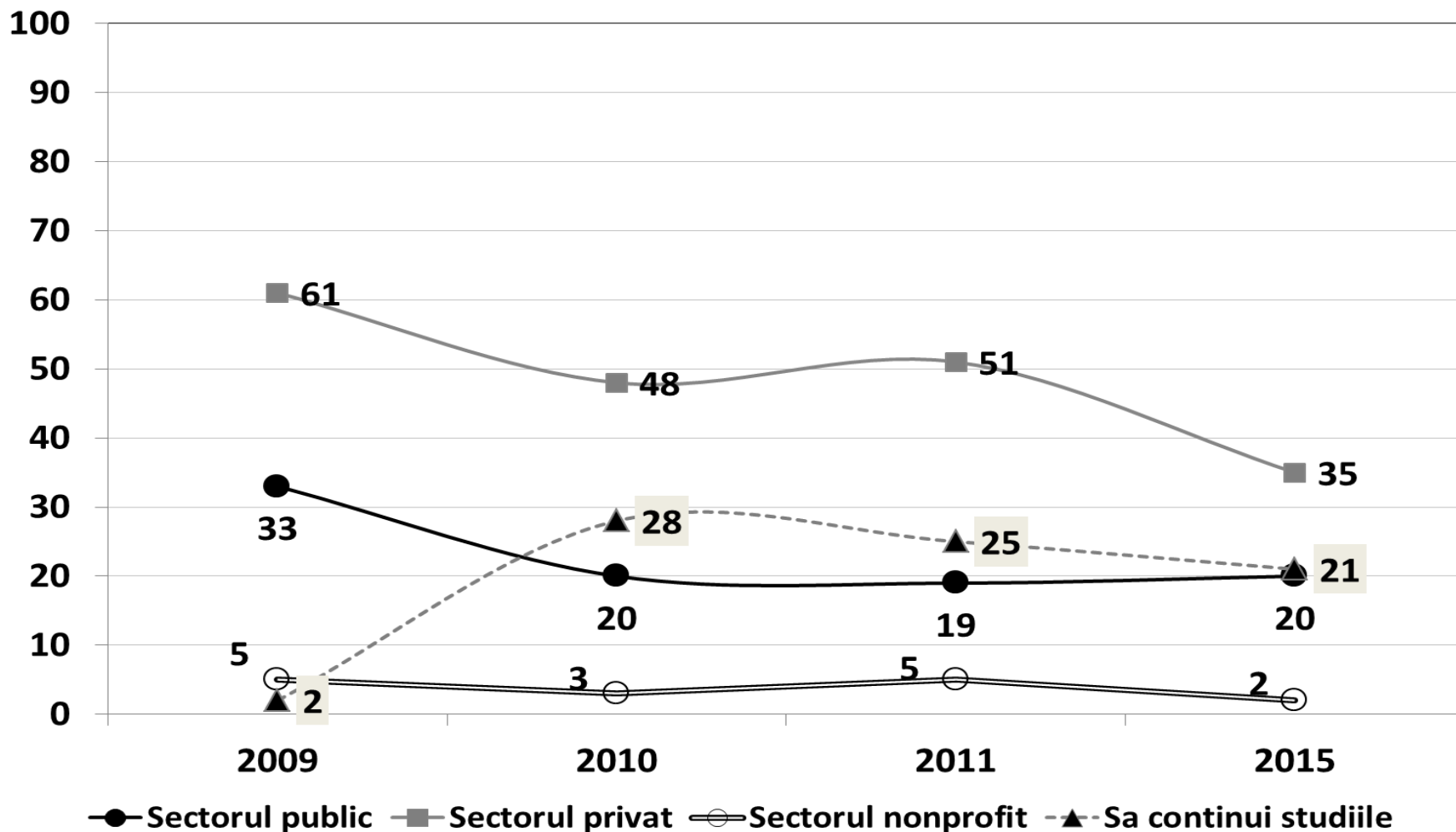
Gradul în care anumite competențe și abilități necesare la locul de muncă sunt formate în cadrul programelor de studii universitare.

Gradul de optimism al studenților cu privire la șansele de a profesa în domeniu

		Credeti ca, in viitor, veti profesa in specializarea pe care o urmati in prezent?				
		Deloc	In foarte mica masura	In mica masura	In mare masura	In foarte mare masura
Domeniul fundamental	Matematica si stiinte ale naturii	2%	2%	21%	43%	31%
	Stiinte ingineresti	2%	4%	14%	34%	45%
	Stiinte biologice si biomedicale	2%	3%	6%	24%	65%
	Stiinte sociale	2%	8%	16%	34%	40%
	Stiinte umaniste si arte	2%	4%	15%	39%	40%

Dinamica preferințelor studenților cu privire la sectorul în care doresc să lucreze

- Sectorul privat rămâne prima opțiune în ierarhia preferințelor studenților pentru destinații de loc de muncă .Totuși, trebuie semnalat faptul că dacă în 2009 sectorul privat întrunea 61% din preferințe, în 2015 acest scor a ajuns la 35%. Pe de altă parte, preferințele pentru munca în sectorul public par a fi constante, în jurul a 20%, cel puțin în ultimii cinci ani de zile.

Câteva concluzii ...

QUALITAS ARACIS 2015

- In acest moment unul din discursurile cele mai prezente in mediul public din Romania se refera la “incapacitatea universitatilor de a raspunde asteptarilor pietei”. *Angajatorii tind sa aiba o perceptie negativa in ceea ce priveste rezultatele universitatilor*, mai ales referitor la **calitatea absolvenților ale căror cunoștințe și abilități nu sint considerate relevante în corelație cu cerințele pieței.**

Un pericol deosebit pentru programele universitare este reprezentat de ***autolimitare, prin delimitarea gresita a zonelor de interes pentru absolventi.*** Granitele intre sectoarele public, privat si non profit in societatile modern sunt diferite de cele existente acum 40-50 de ani. Ele tin de perceptii culturale diferite, de valori politice si de evolutii globale si sint foarte fluide: trecerea unor servicii dintr-o parte in alta este foarte rapida si afecteaza zone considerate traditional imposibil de modificat. Pe de alta parte ***profilul angajatilor in sectoarele public, privat si non profit tinde sa fie tot mai apropiat,*** in special la nivelul anumitor functii- de unde si marea mobilitate intre sectoare, mai ales la nivel managerial. Esentiala este **formarea de absolventi care, prin abilitati si competente, sa se afirme in domeniile relevante alese de ei la un moment dat** ca persoane capabile sa aduca un aport important la functionarea organizatiei si comunitatii din care fac parte.

- In aceeași ordine de idei o provocare serioasă pentru universități se referă chiar la **capacitatea de relaționare cu jucătorii cheie de pe piață**. Ca o prelungire a doctrinei turnului de fildeș, de multe ori, acestea par izolate de zonele de decizie managerială din societate și nu au relevanță în ochii acestora. Incapacitatea sau dezinteresul de a stabili relații structurale cu decidenții este periculoasă și poate afecta pe termen lung succesul programelor universitare.
- O altă alegere strategică în ceea ce privește plasarea pe piață a programelor universitare este legată de **definirea zonei de interes: suntem actori subnaționali, naționali, regionali sau globali?** În funcție de răspunsul la această întrebare se pot defini ulterior avantajul competitiv, partenerii, standardele de performanță, plasarea pe piață, recrutarea, marketingul etc.

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 30.5.2017
COM(2017) 249 final

2017/0100 (NLE)

Propunere de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind monitorizarea parcursului profesional al absolvenților

(Text cu relevanță pentru SEE)

”Decizia de a propune o inițiativă a UE cu privire la monitorizarea parcursului profesional al absolvenților s-a bazat pe o consultare publică de mare amploare pe tema revizuirii proiectului de modernizare al UE pentru învățământul superior, finalizat în februarie 2016. În special, aceasta a evidențiat preocupările legate de rezultatele ocupării forței de muncă în ceea ce-i privește pe absolvenți și sprijinul amplu din partea autorităților și a părților interesate din statele membre pentru eforturi suplimentare ale UE în vederea îmbunătățirii disponibilității datelor concrete în elaborarea de politici și în practică, în special cu privire la transparența în materie de realizări și rezultate”.

Specificațiile tehnice ale Recomandarii 249

Să îmbunătățească **disponibilitatea și calitatea datelor cu privire la activitățile absolvenților** și, după caz, ale persoanelor care părăsesc învățământul superior și învățământul profesional și tehnic fără a absolvi, inclusiv prin instituirea, **până în 2020, a unor sisteme de monitorizare a parcursului profesional al absolvenților** care să includă:

- (a) *colectarea de date administrative relevante din bazele de date din domeniul educației, din domeniul fiscal și din cel al securității sociale;*
- (b) *elaborarea de anchete longitudinale cu privire la absolvenți*, la nivelul sistemului de învățământ, ca semn de recunoaștere a importanței datelor calitative referitoare la tranziția lor către piața muncii sau către o educație și o formare suplimentare și la parcursul profesional ulterior și
- (c) posibilitatea ca autoritățile publice *să asocieze, pe o bază anonimizată, date din diferite surse, în vederea creării unei imagini complexe a rezultatelor absolvenților.*

Conținutul datelor colectate

Date cantitative

- (i) informații sociobiografice și socioeconomice
- (ii) intensitatea studiilor
- (iii) metoda de studiu
- (iv) calificarea (calificările)
- (v) credite primite
- (vi) domeniul de studiu
- (vii) tranziția către încadrarea în muncă sau către o educație și o formare suplimentare
- (viii) câștigurile
- (ix) tipul contractului
- (x) situația în ceea ce privește încadrarea în muncă
- (xi) ocupația, statutul profesional și/sau activitatea
- (xii) mobilitatea geografică și/sau sectorială

Date calitative

- (i) relevanța studiului pentru ocuparea forței de muncă
- (ii) participarea la activități de voluntariat sau de angajament civic
- (iii) progresul și satisfacția în carieră
- (iv) percepții asupra calității și relevanței experienței lor în materie de educație și în materie de formare profesională

Anchete longitudinale

- Să asigure o rată ridicată de răspuns, reprezentativă și constantă, la anchetele longitudinale cu privire la absolvenți, inclusiv *monitorizarea parcursului profesional al absolvenților care au migrat* fie în scopul educației și al formării, fie după finalizarea educației și a formării lor.

Raportarea și evaluarea

- *În termen de doi ani* de la adoptarea prezentei recomandări și, ulterior,
- *O dată pe an,*
să raporteze Comisiei cu privire la punerea în aplicare și la evaluarea prezentei recomandări.

Acțiune concretă ...

Proiectarea și implementarea

Sistemului național de monitorizare a
inserției absolvenților pe piața
muncii

Referințe

- ARACIS, Barometrul calității, 2015-2016, București, 2016 (www.aracis.ro)
- Florian, Bogdan - *Exploring the Communist Higher Education System. Contributions towards a Theoretical Framework*, International Review of Social Research, vol.4, no. 2, p. 5 – 24, 2014
- Gover, A., Loukkola, T., & Sursock, A. (2015). *Eua Occasional Papers Esg Part 1 : Are Universities Ready ?* EUA European University Association. Retrieved from http://www.eua.be/Libraries/publications-homepage-list/eua_occ_papers_esg_web
- Harvey, Lee; Jethro Newton - *Transforming Quality Evaluation*, Quality in Higher Education, vol. 10, no. 2, 2004
- Miroiu, Adrian; Bogdan Florian – *Universitatea Românească Azi*, Editura Tritonic, 2015
- Murgescu, Bogdan – *România și Europa. Acumularea decalajelor economice (1500 – 2010)*, Editura Polirom, 2010
- Păunescu, M., Vlăsceanu, L., & Miroiu, A. (eds. . (2011). *Calitatea învățământului superior din România*. Iași: Plirom.
- Păunescu, Mihai; Marian – Gabriel Hâncean; Bogdan Florian - *Internalizing Quality Assurance in Higher Education: Challenges of Transition in Enhancing the Institutional Responsibility for Quality*, în *European Higher Education at the Crossroads*, Springer, 2012
- Ruegg, Walter (ed.) – *A history of the University in Europe*, vol. III, Cambridge University Press, 2004
- Tomusk, Voldemar – *The Open World and Closed Societies.*, Palgrave Macmillan, 2004
- Wächter, Bernd; Kelo, Maria - *University Quality Indicators: A Critical Assessment*, European Parliament, 2015.